

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy hóra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap.
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Csehországból.

Nagybecskerek, szeptember 19.

Ki lett adva a rendelet, amely szerint a csehországi helytartó kivételes rendszabályokat hozott be s e rendszabályokat ma sem vonták vissza. Behozták a sajtóba a cenzurát, hogy véget vehessenek a csehek féktelenkedésének.

Az elmúlt nyáron majdnem minden gyűlés és minden tüntetés, melyet az ifjúcsehek rendeztek, a féktelen terrorizmus uralmáról tett tanuságot és a közbátorságot veszélyeztető kihágásokig fajult. A király születésnapján Prágában és környékén a felizgatott tömegek éppen dinasztiaellenes tüntetésekre is ragadtatták magukat. Ilyen körülmények között a kormánynak már alig is lehetett más választása, mint vagy az ifjúcseh féktelenségnek engedni át a tért áldozatul odadobva az alkotmányos törvények uralmát, vagy hogy a közrendfenntartásért maga függeszse fel az alkotmányos jogrendet. Az osztrák minisztertanács határozatának augusztus 22-iki kelete bizonyítja, hogy a kivételes rendszabályokra a közvetlen okot a király születésnapján előfordult antidinasztikus tüntetések szolgáltatták. Hogy az ifjúcsehek most még a Hohenwarth-kormányzat alatt kibocsátott híres szeptemberi reskriptumnak huszonkettedik évfordulóját is a maguk sajátos módján készülték megünnepelni, a kormánynak az alkotmány felfüggesztő dekrétum kibocsátását többé elodáznia sem lehetett. Arról már mindenki eleve is tisztában lehetett, hogy a most szándékolt ifjúcseh manifesztációknál a szuronyokat fogja megilletni a döntő szó.

Tagadhatatlan, hogy lassu és fokozatos fejlődés, vagy jobban mondva: hosszas, mesterséges izgatás által jutott Csehország abba a politikai helyzetbe, amely a Taaffe-kormányra nézve legalább nem hagyott fenn más alternatívát, mint: vagy anarkikus állapotokat tűrni Csehországban, vagy az alkotmányos szabadságot hatályon kívül helyezni. Nem lenne nehéz a dolgok kezdetét husz évre visszavinni és az 1877.

szept. 12-iki fundamentális artikulusokhoz fűzni; mert tagadhatatlan az, hogy az a sokat vitatott és kereset cseh „államjog” ekkor támadt fel, illetőleg ettől kezdve lett politikai jelszóvá, melyet eleinte az ócsehek, azután az ifju cseh használtak fel nemzetiségi izgatásra, párttaktikára és merev ellenségeskedésre. És hiába akarnók, e tekintetben Riegert kivonni a felelősség alól; mert ő szóról-szóra ama jelszavakat, szenvedélyeket és aspirációkat ápolta és hangoztatta, mint ellenzéki férfi és vezér, melyekkel az ifju csehek izgatnak most. Csakhogy ezek egyfelől szélesebb alapon szervezkedtek, másfelől, nagyobb erélyvel és kitartással láttak munkájukhoz, melynek egyedüli feladata volt, a cseh népet a jelenlegi alkotmányos állapotokkal merő ellentétbe helyezni és nagy szláv aspirációkkal saturálni, főleg pedig: kizárólagos vezetésük alá vonni. A mi nekik jobban sikerült mint Riegernek és az ócseheknek.

De tagadhatatlan, hogy előmozdította ezt még egyfelől a németek merev és tüntető magatartása, — Schulvereinokban, sajtóban és tartománygyűlésen egyaránt — mely egy barátságos, békés hangot és érzelmeket a csehek irányában el nem árult; másfelől a cseh arisztokrácia perfid magaviselete, a mely állott abból, hogy kaczerkodott az ifju csehek illoyális izgatásával, elfogadta a cseh államjoggal való humbogot és másfelől abból, hogy lojalitása és a józan ész által követelt egyetlenséget a Taaffe-kormány irányában nem teljesíté, bár azt teljesen kizsákmányolta.

És az valóságos bűn, a mit az ifju csehek az alkotmányos Ausztria és saját hazájuk békés és szabad fejlődése ellen elkövetnek; mert a legféktelenebb és panszláv célokra szolgáló izgatásukkal, erőszakos kitöréseikkel, illoyális tüntetéseikkel felforgatták tökéletesen a cseh politikai és társadalmi életet, sőt közrendet és így nem csuda, ha a kormány először is a rendet akarja helyre állítani. A nagy szájhősök már is megjedtek, mert anyagilag és erkölcsileg lesznek károsítva, ha nem izgathatnak és a mellett féltik a bőrtüket.

Csak jól reájuk kell mászni, majd lesz rend.

Most egyre tartanak még ott a zavarások, bár kissé meg is ijedtek a vezetőik. Most legutóbb is „lázos izgalommal” keres a rendőrség egy tettest, a ki a kétfejű sást vörössel bekente.

Szerb agitáció Boszniában. Szerajevóból távirják a következő érdekes dolgokat a „N. Fr. Presse”-nek: Ruzics, a szerb szkupstina alelnöke, aki az ifju szerb királynak állítólag nagyon bizalmas embere, mult augusztus hó elején Boszniában járt, állítólag házassodni. Meg is nősült Banjalukában, elvevén Niks Pisztelics nővérét. Banjalukába azonban kerülő uton ment, előbb körülnézett a városokban, volt Szerajevóban is. Alig hogy ő elutazott, augusztus második felében éppen a banjalukai kerületben, öt emberből álló banda merült fel. A banda valamennyi tagja gyilkosság miatt vizsgálat alatt állt évekkel ezelőtt, de bizonyítékok hiányában szabadon bocsátották őket. A szabadlábra helyezés után Szerbiába mentek át, honnan most tértek vissza, nyakig fölfegyverkezve, Ruzics távozása után. A banda eddig rablást nem követett el, sőt azt terjesztik a paraszto, közt, hogy az ő missiójuk politikai természetű.

A sajtócenzura felelevenítése. Balassa-Gyarmatról írják, e hó 16-án (szombaton) tartott meg a rendes megyei közgyűlés és ezt megelőzőleg az állandó választmány ülése. Bizottsági tagok összesen csak 70—80-an jelentek meg, minthogy a közgyűlés rendes tárgyait és ez adminisztráció ügyeire vonatkozólag nagyobb érdeket keltő nem volt kilátásban. Ezek elintézése után azonban egy, Tihanyi főjegyző által beadott és egyebek közt Pongrácz György török losoncai polgármester, Beniczky Árpád 48-as füleki képviselő, gr. Berchtold Artur által aláírt indítvány került napirendre, a melynek értelmében a nemzetiségi izgatásokkal szemben, Nógrádmegye feliratot intézzen a képviselőházhoz és ez a többi törvényhatóságokkal közölje, hogy a tót és román sajtóra vonatkozólag az előzetes cenzura hozassék be. Az indítvány ellenében felszólaltak Pulszky Ágost és Sréter Alfréd képviselők, Szontagh Pál főrendiházi tag, Kövy Tivadar és több más bizottsági tagok, hangoztatva, hogy minden törvényes eszközzel, a legszigorúabban

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A tanár ur.

Írta: Megyery Dezsőné.

Ma éppen az „elégiát” magyarázta növénydekeinek, az ifju grófoknak. Akkor eszébe jutott, hogy hajdan ő is irt egyet, mely dicséretet nyert az önképzőkör pályázatán. Előkeresi s a legközelebbi alkalommal felolvassa növendékeinek; tanulhatnak belőle, sőt maguk is kedvet kapnak e klasszikus versfaj művelésére. Ott lesz valahol a szekrény legalján, egy csomó írka-fírka közt.

Kereste. És keresés közben akadt, nem a pályanyertes elégia, hanem egy levélpapírból összevarrott kis füzet, sűrűn tele írva apró kék betűkkel. Az írás olyan ismerősnek tetszett.

— Régi jegyzetek lehetnek, gondolta s szemével végig futott a lapon.

... Megszomorított ... az anyja ... ah Jussuf édes ...

A tanár úgy érezte, mintha kőd ereszkednék a szeméi elé; az apró kék betűk össze futottak előtte. Ezen a néven csak egyetlen lény nevezte őt, ezelőtt réges régen ...

És ellenállhatlan erővel tört fel kebléből a mult ezernyi édes, bohó emlékeivel, ahogy olvasta a finom vonású sorokat:

„Az én elküldetlen levelem.”

Irok magának Jussuf édes, bár lehet, hogy sohasem jutnak kezéhez e lapok. Ki tudja, mi történik, amíg újból találkozunk? Miért is kellett elválnunk, mikor oly boldogok voltunk s ezzel a boldogságunkkal nem ártottunk senkinek!

Vagy tán ők mégis okosabbak, mint mi ketten és gonosz dolog az, hogy mi szeretjük egymást?

Gonosz dolog volt, hogy maga reggelente ide ült az ablakunk alá tanulni, amikor én ott himeztem az ablaknál? S vétketünk tán, hogy este ugyanazon a padon ülve nézegettük a nyugvó napot, vagy a csillagzónt?

És mégis! hátha nekik van igazuk ... Én elcsavartam a maga fejét és maga nem tud tanulni és megbukik a vizgán. Ez az én bűnöm!

Elválasztanak, maga ne lásson engem, menjen el tőlem messze, messzire, ahova hirem sem jut el s ahol nem lesz, aki megzavarja gondolatait; elfeled ... tanulhat nyugodtan, leteszi azt a vizsgát kitűnően, akkor aztán választ magának a mama a rokonság közül egy kisasszonyt, aki nem szép ugyan, meg vénebb is mint maga ... de baj is az, mikor az ő mamája olyan jó barátja a magának; baj is az, ha az én szívem megszakad a keserűségtől!

A szemeimbe könyvek tolnak. Pedig tudja, hogy én dacos leány vagyok. Ma reggel, mikor a mamájával találkoztam, csak azért sem köszöntem neki! Ő okozta nekem ezt a keserűséget.

Tiszta szívemből kívánom, hogy maga csak azért is bukják meg! Legalább bosszankodik a néni.

Oh ne féljen, én csak annál inkább fogom szeretni ... Hány ember él boldogan a világon, aki vagy egyszer megbukott! Mit az a kitűnő diploma, mi minden egyéb? Első a szív, a szerelem. Hisz úgy is rövid az élet. Ez az én filozófiám.

Ne ijedjen meg Jussuf édes, nem akarok okos lenni, nem akarok tanácsokat adni, minden úgy lesz jól, ahogy maga akarja.

Hát tanuljon, tanuljon reggeltől estig, de a sorok közt olvasva az én nevemet is s ha könyvében a „hűség”, „szeretet” szavak fordulnak elő, jussak eszébe!

Estenden ott a pusztán is keresse ki azt a tüzfényű csillagot, melyet otthon választottunk magunknak.

És most jó éjt barátom. Az egész ház üres, kihát. A fak ma nem susognak mystikus éji dalt, melyet tegnap még ketten hallgattunk; a lombkorona mozdulatlan ... szellő sem jár, mely a maga sóhaját hozná a távolból s vinné az enyémét oda, messze.

Magunkra hagytak. Bizik-e bennem Jussuf édes, hiszi-e, hogy szeretem s kész vagyok tűni, várni, ha tudom, hogy megérdemli szerelmemet.

Eddig az első levél. Aztán a második ... egyik kedvesebb, bohóbb a másikkal. A gyermek szerelmén kívül mindenik elárulja az író erélyét, akaratát.

Órúltan forgó kaleidoskopban látta magát elött a tanár a mult eseményeit.

Azt a napot, melyben elküldte az anyja, kérlelhetlenül dobva a szeméi közé:

— Magára semmi sem maradt az apjáról, igyekezzék hát, hogy kenyér legyen a kezében.

És akkor elment bátyjához a pusztára, szívében mérhetlen keserűséggel s egy világnyi szerelmmel.

kell a nemzetiségi igazgatásokkal szemben eljárni és hogy helyes volna a törvényhozáshoz feliratot intézni oly intézmények létesítése végett, amelyek mint a közigazgatás államosítása, az igazgatások ellensúlyozására és fékezésére alkalmasok; de hogy a jogegyenlőségnek az egyéni jogok szempontjából és a szabadság biztosítékainak olynemű megszorítása, mint a minőt a sajtó-cenzúra is képez, Magyarország összes tradícióival, állami konszolidációjával és kulturális fejlődésével minden tekintetben ellenkezők, egyáltalán az óhajtott célra nem vezetnek, sőt káros, a mennyiben a közvéleményt megtévesztheti, úgy hogy a főjegyző indítványának elfogadása által Nógrádmegye lemondana a közvéleményre jogoson gyakorolható befolyásról és magát egész multjával ellentétbe helyezné. Figyelmeztetésül sem hasznos ilyen kívánság hangoztatása, mert csak visszatetszést szülhet. Ennek daczára Tihanyi Ferencz és Pongrácz György rövid felszólalásai után a közgyűlés 43 szavazattal 27 ellenében az indítványt elfogadta.

HIREK.

— **A csanádi püspök bérmantja.** Desseffy Sándor csanádi püspök szombaton délután érkezett Pancsovára. A pályaudvaron nagyszámu közönség várta és Kabdebó főszolgabíró mondott üdvözlő beszédet. A püspök ezután lovas banderium által kísérve behajtatott a városba. A plébánia előtt a pankotai önkéntes tűzoltókar, a polgári lövészet, valamint nagyszámu közönség. Miután az egyházi ornátust magára vette, Nagy József plébános által kísérve, a templomba ment és rövid ájtatosságot végzett. Lakásán, mely a herceg kastélyában volt, Tagányi Sándor fogadta. A püspök tiszteletére este nagy faklyásmenet volt. — Az egész város diszesen fel volt lobogóva.

— **Személyi hir.** Daniel László alispán ma délbén Kumánra utazott, ahol ellenőrizni fogja a kolera elleni óvintézkedések megtételét.

— **Nagybeeskerek egészsége.** Dr. Haidegger Lajos városi főorvos Nagybeeskerek lakosainak augusztus havi egészségi viszonyairól a következő jelentésben számol be: Városunk közegészségi állapota augusztus hónapban az előbbeni hónaphoz viszonyítva általában kedvezőtlenebb volt. A betegedés és halálozás, valamint a hevenyrágályos megbetegedések száma valamivel nagyobb volt. A hevenyrágályos kórok közül a difteritisz tovább tartott és a hónap utolsó betében nagyobb számban lépett fel, de lefolyása enyhé volt. A bélszék, daczára a hűvösebb időjárásnak, nagymérvű volt és feltűnő számu, azaz 21 ledőzetet követelt; két bélszék esetén koleragyanus tünetek merültek fel, de a bakteriologiai intézet vizsgálatának eredménye szerint komabacillusok nem találtak. Városunk lakosságának száma 22212. Élve született 84. Meghalt 78, és pedig 7 éven alól 49, 7 éven felül 29 a következő halálokokkal: I. Hevenyrágályos betegségek. Roncsoló toroklob 7, torokgyík 5, hasihagymáz 2, vérhas 1. II. Egyéb betegségek. Agykérlob 2, agyvérömleny 2, rángások 5, szervi szivbaj 2, tödőlégdag 1, tödőgümő és sorvadás 4, bélszék és lob 21, veselob és brighthkór 5, görvélykór 1, veleszületett gyengeség és alkathiba 9, aggkór 4, állgörcs és dermedés 1, belső elvezés 1, epekő 1, idült szeszmergezés 1, arczhámrák 1, gerinczlob 1, evérzés 1.

Eszébe jutottak levelei, melyekben híven beszámolt naponta érzelmeiről, gondolatairól.

Oh, ha egy tengernyi szerelem hullámanak most itt előtte s abba márthatná tollát, még sem tudná olyan szavakban megrajzolni a szerelmet, minőket akkor adott tollára az édes, mámorító első szerelem!

A lány még a bucsunál megmondta:

— Gondolek magára gyakran, mindig... de ne várjon tölem levelet; hátha igaza van anyjának? Legyen tölem nyugton... tanuljon, ha azt hiszi, hogy es kell a boldogulathásra. Majd ha visszajön, bebonyitom, hogy sokat gondoltam magára!

S mikor újból találkoztak, — a szerencsétlen vizsga után, melyen csakugyan megbukott, akkor adta kezébe a lány az ő „elkül-detlen leveleit“, ezt az elsárgult füzetkét, amely sok, sok ideig az ő imádságos könyve volt.

Aztán a nagyváros árjába vetette őt a létért való küzdelem. Önállóan, függetlenül akarta igazítani sorsát.

— Nem vagyok járszalagos gyerek, mondta a lánynak, megvan a saját akaratom, melyet török-szakad keresztül viszek!

Oh mily büszke volt a lány ezekre a szavakra.

Hitt bennök még akkor is, mikor az ő keblében már foszlányyá tépte a hitet az életvihar.

Mert a küzdelemben mindig az „erős“ férfi a gyengébb, ő az, kit előbb megszáll a kétség, csüggedés, s nem bizva a sikerben, ő az, aki hamarabb föladvá a harcra.

De silány dolognak tartja kimondani a

— **A „Torna- és Vívőegylet“ választmánya** tegnap este 6 órakor Streitmann Antal elnöke alatt gyűlést tartott. A választmány e gyűlésen sajnálatát fejezte ki Mallás József elnök távozásá fölött; e sajnálatát, valamint Mallás ur ügybuzgósága és az egylet felvirágoztatása körül kifejtett tevékenységéért érzett háláját a választmány jegyzőkönyvi kivonat alakjában fogja volt elnökének tudomására adni. A folyó ügyeket tárgyalván, a választmány elhatározta, hogy a torna-gyakorlatokat eszentul a polg. iskola tornatermében fogja tartani és ez ügyben engedélyért a kir. tanfelügyelőséghez kérvényt intézni. A választmány egyuttal elhatározta, hogy az egész egyletet újjá fogja szervezni; ily célból megbizta a titkárt, hogy az alapszabályok módosítására javaslatot készítsen és azt a legközelebbi egybehivandó közgyűlésen előterjeszse.

— **Vásár Nagybeeskereken.** Az 1893. évi IV. országos vásár október hó 5., 6., 7. és 8-ik napjain a következő sorrendben fog megtartatni: október 5. és 6-án barom-, juh- és sertésvásár, október 7-én lóvásár, október 8-án vegyes vásár. Az eladásra szánt állatok a vásár első napja előtt fel nem hajthatók és csak szabályszerű járlattal ellátott állatok bocsájtatnak be. A legközelebbi országos vásár 1893. évi november hó 16., 17., 18. és 19-én fog megtartatni.

— **Ösztöndíj-pályázat.** A torontálmegyei tanítók által létesített „Steinbach Antal“ című alapítvány ez évi 96 frtból álló 3 ösztöndíjra 32 frtjával eszennel pályázat hirdették. Az alapítványi oklevél értelmében ezen ösztöndíjért mindkét nembeli oly tanítóképezzetek folyamodhatnak, kik a tanítóképezzetek I., II. vagy III-ik évfolyamát elvégezték és kiknek atyjuk vagy anyjuk az alapítványnak tagja. A folyamodványhoz csatolandó: a) a lefolyt tanévről szóló bizonyítvány; b) a folyamodónak atya vagy anyja évi fizetéséről szóló hatóságilag kiállított bizonyítvány; c) családi értesítő. Kik ezen ösztöndíjt elnyerni óhajtják, felhivatnak kellően bélyegelt s most érintett okmányokkal felszerelt folyamodványukat folyó évi szeptember hó 30-ig bezárólag alulírotthoz beküldeni. — Nagybeeskereken, 1893. évi szeptember hó 16-án. Steinbach Antal, kir. tanfelügyelő, mint az alapítvány kezelője.

— **Halálozások.** Stancsich György, Versecz és Pancsova városok volt főispánja, nyug. kuriai bíró, f. hó 15-én Pancsován meghalt. A boldogult, mint kitűnő hazafi, mint jószívű és megnyerő modoru férfi s később mint kuriai bíró a legnagyobb tisztelet és szeretet által volt környezve mindazok részéről, kik működését ismerték s halálának híre messze földön fog részvétet felkeltetni. Temetése pénteken délután imponzus részvétnyilatkozatok közt ment végbe Pancsován. A végtisztességen jelen voltak Nikolics Sándor főispán, Pancsova város tisztikara és törvényhatósági bizottsága testületileg, továbbá Versecz város küldöttsége és a tisztelők ezrei. Stancsich György 65 éves volt. Több ízben kir. biztosa volt a karlóczai szerb nemzeti kongresszusnak, diszpolgára volt Pancsova városnak, mely neki köszönheti, hogy törvényhatósági joggal lett felruházva. Pancsova város szombati közgyűlésén, a törvényhatóság volt főispánjának és diszpolgárának elhalálozása fölött részvétét jegyzőkönyvbe foglalta és azt a gyászoló csa-

„válnak“ szót. Ez a nő szerepe. A gyenge nőnek mindig van ereje és erélye nyiltan bevallani, hogy az ábránd immár mindörökre szétfoszlott. Mert örök időktől a férfi: hű s az asszony: hűtelen.

Szemei ismét odatapadtak a levél zárószavaira: „szeretem... ha tudom, hogy megérdemli szerelmemet?“

Igaz volt a leánynak; ő érdemtelmen volt arra a szerelemre! Most kénytelen bevallani, hogy csupán a hiúságát sértette, mikor a posta meghozta azt az aranysegélyű eljegyzési lapot.

A lány néhány sorban visszakerete ezt a füzetet, hogy beszámoljon a multról völegényének. Egyenes nyiltszívű volt akkor is.

Es ő tán unta előkeresni a lapokat, vagy elakarta hitetni önmagával, hogy fáj megválnia ez egyetlen emléktől, melyből vigaszt merithet kétségbeesett perczeiben. Ez is hazugság volt.

Sohasem voltak kétségbeesett perczei! Ugy vett, az életet, a hogy jött. A jobbért mindig kész volt feláldozni a jót s a bizonyosat, melyet küzdelem nélkül elérhetett, eléje tette a bizonytalannak, melyért küzdenie kellett volna.

Igy lett nevelő a grófi háznál. Es suhanak felette a napok s mulnak az évek... A hájába immár ősz szálak vegyülnek s ha tükörbe néz, nem a régi karcsu alakot látja maga előtt.

Az elégiát nem olvasta fel a kis grófoknak és olyan restelkedés féltét érzett még napokig, ha növendékei tanár urnak szólították.

lának tudomására hozta, továbbá magát a temetésen küldöttségileg képviselte és egy díszes koszorut helyezett a megboldogult koporsójára. Halálát közelebbről neje szül. Klinger Matild urhölgy és fia: Árpád budapesti törv. joggyakornok siratják. — Nagy részvétet kelt tovább ama gyászhir, mely Kaltenleutgeből érkezik s mely szerint Lavotta Albert volt temesvári kir. erdőfelügyelő e hó 15-én, 37 éves korában meghalt. Az elhunyt férfi egyike volt Temesvár legrokonszenvesebb alakjának, kit az egész vidéken ismertek.

— **Polgármester-választás.** Pancsova város volt polgármestere tudvalevőleg a belügyminiszteriumba neveztetett ki fogalmazónak s az ekként megüresedett állásra az e hó 16-án tartott közgyűlés egyhangulag Mattanovich Adolfot választotta polgármesternek. Mattanovich, ki 18 évi hű és lelkiismeretes odaadó városi tisztviselői munkálkodása jutalmául nyeri el a szép állást, még ugyanezen gyűlésen tette le a hivatalos esküt és lett nagy ünnepélyességgel a polgármesteri székbe ültetve.

— **Vasut-ügy.** Detta község képviselőtestülete legutóbbi ülésében 30.000 frtnyi hozzájárulást szavazott meg a boka-bánlaci h. é. vasuthoz.

— **Tullicizálta.** Egy ismert kávéházi törzsasztalhoz letelepedik egy vigécz és tartja az egész társaságot „élményei“-vel:

— **Uraim** — szól nagy hangon — tüzmentes szekrényekben utazom és hogy gyártmányaink kitűnőségéről önöknek némi fogalmuk legyen, elmondok egy esetet: Egyik közönséges szekrényünkbe tyukot tettünk, felraktuk egy máglyára és a hogy leégett a máglya, kinyitottuk a szekrényt és ime — a tyuk még élt!

Az általános csodálkozás csendjét egy ismert viczgyártónk zavarta meg:

— **Oh, rendkívül módon örvendek** — szól a vigéczhez fordulva — hogy végre valahára oly emberre találtam, ki szavaim igazsága mellett bizonyít. En ugyanis vaskereskedő vagyok és fiatal éveimben a híres Wertheim cég utazója voltam. Gyártmányunk kitűnőségét mi is hasonló experimentummal demonstráltuk, a mennyiben mi is tyukot tettünk a máglyára rakott szekrénybe. Ámde a mint a leégett máglyáról levettük a szekrényt, képzélje: a tyuk halott volt benne; a szekrényben megfagyott.

— **Krecsányi társulata Temesvárott.** Krecsányi Ignác színtársulata f. e. október hó 5-én nyitja meg a magyar színi élnyét Temesvárott, a Ferencz József színházban. Az első estén a társulat drámai tagjai mutatkoznak be Herczeg Ferencznek „A dolovai nábob leánya“ című színművében, amelyet a legújabb színirodalmi termékek fognak követni.

— **Tűz.** Ma délután 3,4 órakor tüzet jeleztek, a kiütött tűz azonban szerencsére nem volt veszedelmes. A Báthory utcában felhalmozott szalma és törmelék égett, de a kivonult tűzoltók csakhamar elfojtották.

— **Váratlan fordulat egy végtárgyaláson.** Ujvidékről jelentik e hó 16-áról: Az ujvidéki törvényszék három nap óta tárgyalja Gábor Mátyás temesvári lakos bűnügyét, ki azzal van vádolva, hogy szeretőjének, Dobosi Katona Rózának férjét, Dobosi Józsefet Milinski Rózától kapott mérges pálinkával 1887. októberben megölte. Több mint ötven tanu vallomását a végtárgyaláson Gábor visszavonta vallomását és azt valija, hogy a csendörök kényszerítették arra. A kir. ügyész bebonyitva látja a szublimát által történt mérgezést és Gábor kötélt által való halálra kéri elíteltetni, Dobosiné Katona Róza ellen elejti a vádat. A védelem meghallgatása után Gábor feláll és azt valija, hogy a szublimát mérget szeretője, Katona Róza adta neki. A kir. ügyész erre Katona Rózát azonnal elfogatja és indítványozza, hogy az iratok neki kiadassanak. Ezen fordulat akkor állott be, mikor a törvényszék ítéletozás céljából vissza akart vonulni. A bűnügybe ártatlanul belekevert Milinski Rózát azonnal szabadlábra helyezték. A bűnügy ezen fordulata óriási feltűnést keltett.

— **A magy. kir. államvasutak igazgatóságának** értesítése szerint a budapesti lajosmizsei helyi érdekű vasuton levő Péteri-Gyál állomás neve kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ut ő méltósága rendeleteből „Új Péteri“-re változtatott. Budapest, 1893. augusztus hóban. Az igazgatóság.

— **Menetdíj leszállítás Budapest és Fülöpszállás között.** Folyó évi szeptember hó 15-étől kezdve Budapest és Fülöpszállás között a menetdíjak a távolsági forgalomban a VI. vonalszakasz menetdíjai helyett, az V. vonalszakasznak fognak számíttatni, minélfogva személy vonatknál az I. osztályban 2 frt 50 kr., a II. osztályban 2 frt és a III. osztályban 1 frt 75 kr. lesz fizetendő. — Budapest, 1893. évi augusztus hó 31-én. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Irodalom és művészet.

* A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 17-iki száma összesen 29 képpel jelent meg, melynek legnagyobb része a községi fejedelmi találkozásra, a nagy hadgyakorlatokra, s Kőszegre és vidékére vonatkozik; közli a fejedelmi vendégek, Vilmos német császár és Albert szász király arcképeit, községi lakásaik rajzát, ugyszintén a király és József főherczeg községi lakását is bemutatja képen, Kőszegről és vidékéről több mint husz eredeti rajzot, Dörre Tivadartól, Goró Lajostól, Jantyk Mátyástól, továbbá — illusztrált elbeszélés és költemény közleményein kívül — cikket a régi magyar királytölgadásokról, a borossebesi hadgyakorlatokról, a hadi léghajókról, a most elhunyt Miribel tábornokról, stb. A „Vasárnapi Ujság“ közelebbi számai a nagy hadgyakorlatokról és az ezekkel kapcsolatos ünnepélyeségről fognak leírásokat és rajzokat közölni, melyeket a „Vasárnapi Ujság“-nak Kőszegre kiküldött ismert jeleségű arzó művészei készítettek. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyed évre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadó hivatalában (Budapest, egyetemutca 4. sz.)

Táviratok.

A király Kőszegen.

Budapest, szept. 19. (A „Torontál“ ered. táv.) A király ő Felségének a fogadtatásnál a zsidó-egyház küldötteihez intézett szavai a fővárosban nagy feltűnést keltenek. Válasz okára két verzió van. Először az, hogy a községi orthodoxok nem akartak a neológokkal együtt menni a király elé. Másodszor, hogy a zsidók nehéz szívvel voltak, mivel nem a felekezetek sorában kerültek sorra a fogadtatásnál, hanem utolsónak maradtak. Hir szerint Borossebesen is így volt ez, s ott az izraelita egyház küldöttei szintén nehéz szívvel voltak ezért. Ezért volt ez a kemény válasz. A „Pester Lloyd“ e miatt a kormány ellen támadást intéz.

Budapest, szeptember 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kőszegről távirják, hogy tegnap kezdődött meg a harc az északi és déli hadsereg lovasságának mérkőzésével. Az eredmény az volt, hogy az északi fél lovassága futásban keresett menekülést. Vilmos német császár a saját 7. számú Vilmos huszárezred élén vezette az attakot és több ízben elragadtatva nyilatkozott az attakról. Gyönyörű képet mutatott a huszárok csatározása. Vilmos császár észrevéve a közeledő ellenfél gyalogságát, hirtelen visszafordult.

Vilmos császár a harc hevében is megpillantva Szögyényt, oda vágatott hozzá és porosz accentussal, németül kívánt neki jó reggelt, majd beszélgetett vele a hadgyakorlatokról és elragadtatva nyilatkozott a hadgyakorlatról, főképen pedig a huszárok bravourjáról.

A hadgyakorlat alatt Wéber dragonyos főhadnagy leesett lováról és karját eltörte.

Budapest, szept. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Vilmos német császár tegnap másfél óráig időzött látogatásban királyunknál. Beavatott körökben beszéltek, hogy a két uralkodó ez idő alatt fontos államügyekről tanácskozott.

Budapest, szept. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ellenzéki ujságok azt a hirt kürtölik világgá, hogy a hadgyakorlatokra kiküldött ujságírókat rendkívüli módon felháborította az, hogy a hadgyakorlatokról irt sürgönyöket csak Auspitz ezredes előzetes cenzurája után szabad a távirán továbbítani. Állítólag csak akkor továbbíthatják a táviratokat, ha rájuk van írva: Vidi Auspitz, Oberst. Az ujságírók — a lapok szerint — Hieronymi és Tisza Lajos miniszterekhez fordultak, akik nyomban Auspitz ezredeshez mentek, de szert Auspitz ezredes újból elment a táviró hivatalba és megparancsolta a rendelet szigorú betartását. (E hir megerősítésre vár. A szerk.)

A függetlenségi pártból.

Budapest, szept. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as párt e hó 25-én értekezletet tart, a melyen tárgyalni fogják a kilépett képviselők által aláírt átiratot. Hir szerint az egyesülés nem fog megtörténni, valószínűnek mondják azonban, hogy az Ugron-féle 48-as párt belép a függetlenségi pártba.

A magyarság érdekében.

Budapest, szept. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A karánsebesi román püspöki tanítóképző eddig híres volt arról, hogy onnan alig került elő magyarul tudó tanító. Most Dengi József tanfelügyelő a népoktatási törvény értelmében a tiz vizsgázóból hatot megbuktatott a magyar nyelv nem tudása miatt. Egy növendék a magyar alkotmánytanból nem mutatott fel elég jártasságot, s az is megbukott.

Konfiskált hirlap.

Budapest, szeptember 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsben az „Extrapost“ című lapot, mely átvette a „Magyar Hirlap“-nak a király elleni merényléről hozott híré, konfiskálták.

A csehországi tüntetések.

Budapest, szeptember 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Csehországban az utcái tüntetések egyre tartanak. Osztrauban tegnap éjjel a járásbírószágon és községházán levő kétfejű sast vörös festékekkel bekenték. A rendőrség a tettest lázasan nyomozza.

A kolera.

Budapest, szeptember 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Budapesten tegnap négy új koleragyanus betegedés történt, a betegek közül egy meghalt.

Részeg katonák.

Budapest, szeptember 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sopronban tegnap éjjel részeg katonák garázdálkodtak, s az őrzőeknek ellenszögültek. Fresz György közlegény neki ment a káplárnak is, aki a részeg katona ellen kénytelen volt fegyverét használni. A káplár szuronyát a katona mellébe dofte és tüdejét átszurta. Freszt, aki rettenetes jajveszékésbe tört ki, a kórházba szállították.

REGÉNY-CSARNOK.

Szemét — Szemért.

Regény.

Irtá: Trollope A.

II. FEJEZET.

(6-ik folytatás.)

Ennisből átlátogatható a galweyi vadászatokra is — és miután nem volt egyéb felebbvalója egy századosnál, ki alig volt valamivel korosabb nála, ama vadregényes vidéken szabadon követhette kalandos hajlamait. Midőn a fiatal emberek nagyon szeretik kalandos hajlamaikat követni, akkor annak rendesen azon eredménye van, hogy beleszeretnek oly nőbe, kiket atyjuk és anyjuk nem óhajtanak menyülni. Mai napság a kalandos hajlam nem igen terjed ezentúl, ha csak a fiatal embert nem viszi valamelyik németországi fürdő játékasztalához.

Midőn Fred eltávozott a Scroope kastélyból, megígérte, hogy levelezni fog nagynénjével. Az öreg lord roppant nagy zavarban lett volna, ha levelet kellett volna írnia öcsésének anélkül, hogy valami bizonyos közlendője lenne. De lady Scroope könnyebben forgatta a tollat és azon nagyon helyes nézetben volt, hogy az örökös aligha fogná a Scroope kastélyt otthonának tekinteni, ha csak valamely összekötő lánccal tartatik fenn közte és nagybátyja háza közt. Lady Scroope ennél fogva hetenkint egyszer irt neki, elmondván mindent, a mit mondani lehetett a lováról, a vadászatról, sőt a jobbágyokról is. Leveit tanulmányozta, igyekezett azokat könnyedekké és kellemesekké tenni — szóval olyanokká, minőket egy széles látókörű ifjú várhat édes anyjától. „Kedves Fred“ nek nevezte és a legelső levelek egyikében kifejezte azon reményét, hogy ha netalán valamely kellemetlenség érné, azonnal hozzá fog fordulni, mint leghűbb barátjához. Fred nem volt épen hanyag levélíró és válaszolt csaknem minden második levélre, igaz, hogy röviden, de hiszen az termé-

szetes volt. „Olyan vig, mint egy iskolás gyermek“, — „egészséges, mint a makk“, — „egy pár nagyon jó tréfában részt vett“, — és végre is, mindent egybevetve úgy találja, hogy Ennis jobban tetszik neki Limmericknél. „Az a Johnstone olyan átkozottul vig ficzkó!“ Johnstone a 20-dik huszárezred azon századosa volt, ki vele együtt Ennisben állomásozott. Lady Scroopenak ez a kifejezés nem nagyon tetszett, de már el volt készülve, hogy meg kell tanulnia oly dolgokat hallani, melyekhez eddig nem volt szokva.

Ez mind nagyon jó volt; — hanem lady Scroope, kinek egy barátnéja élt a Care grófságban, azt vélvén, hogy hasznos dolog volna híreket és tudósításokat kapni a fogadott fiúról, e czélből érintkezésbe tette magát lady Quin Maryval. Lady Quin Mary, Kilfenora lord leánya volt és jól ismerte az egész Clare grófságot. Bizonyára módjában lehetett értesülni az Ennisben állomásozó katonatisztek viselt dolgairól, és kétségkívül kétszeres buzgalommal fog kérdőzködni azon tisztt után, kit különösen ajánlottak figyelmébe. Neville Fred meghívást kapott, a Quin kastélyban időzni a meddig kedve tartja, és csakugyan el is ment egy éjszakára. De szerencsétlenségére, kalandos hajlamai, melyeket követni elhatározta, a Quin kastély szomszédságába vitték őt olyankor is, midőn legkisebb szándéka se volt a lorddal vagy lady Maryval érintkezni s így történt, hogy lady Scroope, december közepe táján — épen egy héttel előbb, mintsem Frednek haza kellett volna érkeznie, a következő levelet kapta:

Quin kastély, Ennisti mon
Decemher 14. 18 . . .

Kedves lady Scroope!

„Legutóbbi levelem óta Neville ur nálunk volt, s mindnyájan nagyon megszerettük őt. Atyám egész szerelmes lett bele. Mindig kedvelte a fiatal katonatiszteket, természetes tehát, hogy még inkább vonzódtam ahhoz, ki oly közel áll önhöz és annyira kedves ön előtt. Ohajtottam volna, hogy tovább maradjon nálunk és remélem, hogy ismételni fogja látogatását. Mulatság tekintetében nem sokat nyujthatunk neki, de januárban és februárban jó szalonkavadászat van.

„Ugy találom, hogy Neville ur rendkívüli kedvelője a vadászatnak, mert mielőtt még személyesen ismertük őt s csak a nevét tudtuk, már hallottuk, hogy az itteni tengerparton vadászott vidrákra és vízi madarakra. A szomszédságban nagyon magas parti sziklák vannak — némelyek azt állítják, hogy a legmagasabbak a világon — s főleg a Hag's Head (boszorkányfej) nevű szikla tövéből szokták a halászmadarakat lödözni. Több ízben volt az uradalmunkhoz tartozó Liscannor faluban és úgy hiszem, csőlnakot is tart itt vagy Labinchben. Kétségkívül már nagyon sok halászmadarat lött.

„Mindezt nem ok nélkül közlöm önnek. Remélem, hogy a dolognak semmi következménye se lesz, de szükségesnek tartom, hogy ön mindent tudjon. Liscannor szomszédságában, de a szirtekhez közelebb az özvegy lady lakik. Háza a papa birtokán van, de úgy hiszem más valakitől bérelte ki. Nem akarnék papával az ügyről beszélni. Neve Mrs O'Hara s egy leánya is van.“

Midőn lady Scroope idáig eljutott, csaknem kiejtő kezéből a levelet. Azonnal értette, mit jelentettek e sorok. Egy irlandi leány! Egy O'Hara kisasszony! És Neville Fred e leány után jár! Lady Scroope jól tudta, mi lesz a következménye, ha megengedik, hogy az ifju visszatérjen ezredéhez, dacára azon különféle kötelességeknek, melyeknek, őt a Scroope kastélyhoz kellett volna bilincselniök.

„Láttam ez ifju leányt“ — így folytató levelét lady Mary — „s nem tagadhatom, hogy nagyon csinos. De senki se tud felőlük semmit, s még azt se tudtam kipuhatolni, vajjon az igazi O'Hara családhoz tartoznak-e, — ámbar nem hiszem, mert római katolikuskok, Annyi bizonyos, hogy O'Hara kisasszony aligha volna Scroope lord örököséhez illő feleség. Ugy hiszem egyébiránt, hogy művelt nők, de senki sem ismeri őket a kilmacreunyi lelkészen kívül. Soha se tudtunk nyomára akadni, hogy miért jöttek ide — csak annyit hallottunk egész bizonyossággal, hogy Marty atya, a kilmacreunyi lelkész, ismeri körülményeiket. A leány nagyon csinos; sohase hallottam felőle semmi rosszat; — de nem tudom, vajjon ez nem teszi-e még veszélyesebbé a dolgot, mert egy fiatal embert nagyon könnyen körül lehet hálózni.

„Remélem, hogy az egésznek nem lesz semmiféle következménye. Mindazonáltal mégis szükségesnek tartottam önnek megírni. Kérem önt, ne árulja el, hogy én irtam meg mindezt. A fiatal emberek nagyon kényesek bizonyos dolgokban és nem tudom mit gondolna felőlem, ha megtudná, hogy én az ő magánügyeibe avatkoztam. Azonban tudassa velem, ha valamiben szolgálatára lehetek önnek, és higgye el, hogy mindenkor maradok „Öszinte barátnéja

Quin Mary“

(Folytatása következik.)

Dr. Brájjer Lajos távolléte alatt a szerkesztésért felelős: Holtsy Jenő főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

39349. szám 1893.

(574—3.1)

Versenybírálati hirdetmény.

Torontálvármegyei törvényhatósági közutainak (686 egyes utvonalak felhagyása esetén 560 kilométer hosszú) az 1890. évi I. tcz. értelmében szükséges törzskönyvezésének vállalat útján leendő biztosítása végett torontálvármegyei alispáni hivatalnál 1893. évi október hó 16-án délelőtt 11 órakor megtartandó versenybírálati hirdetmény.

Felhívunk ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy a kellően bélyegzett és 500 frt biztosítékkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat Torontálvármegye alispánjához legkésőbb fent megjelölt nap délelőtt 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett, valamint távirat útján tett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Megjegyezzük, hogy csak okleveles mérnökök ajánlatai fognak figyelembe vétetni, egyúttal kikötjük az ajánlatok közül való szabad választás joga.

A munka feltételeit az állami vállalatokhoz csatolandó általános feltételek és a nagyméltóságú keresked. m. kir. minister ur által kiadott és a törzskönyvezésre vonatkozó részletes utasítás képezi, mely feltételek és a szerződési minta az alispáni hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi szeptember hó 10-én.

Torontálvármegye alispáni hivatala.
(Utánnomás nem díjazatik.)

8. közp. vál. ül. szhoz.

(566—1.1)

Hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az országgyűlési képviselő választóknak 1894. évre érvényesül birandó betürendes ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok, az 1874. évi XXXIII. tcz. 49. §-ának rendelkezéséhez képest folyó évi szeptember hó 20-tól ugyanezen hó 30-ig a városi I-ső jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt közszemlére kitéve lesznek és hogy az ezen határozatok elleni felebvezések a nm. m. kir. kuriához intézve, a fenn kitett határidő alatt a központi választmány elnökéhez benyújtandók.

Kelt Nagybecskerek r. t. város központi választmányának 1893. évi szeptember hó 9-én tartott üléséből.

Krsztics János,
polgármester,
mint a közp. választ. elnöke.

Mattanovich György,
vár. I-ső jegyző,
mint a közp. választ. jegyzője.

Ma és mindennap
a casinói étteremben
Schäffer igazgatása alatti
Daltársulat
(Volkssänger)

fellépte.

Műsor új és változatos.

Kezdeté pont 8 órakor. (571-2.2)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

40050. szám 1893.

(577—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegyénél üresedésbe jött alibunári járási főszolgabírói, egy szolgabírói és netalán egyéb megüresedendő és a megyei szervezési szabályrendeletben megállapított javadalmazással egybekötött tisztii állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Az 1883. évi I. tczben előirt képesítést igazoló okmányokkal és eddigi szolgálatait feltüntető bizonylatokkal kellőleg felszerelt kérvények zombori Rónay Jenő kir. tanácsos, főispán ur Ó Méltóságához 1893. évi október hó 8-ának délelőtti 12 órájáig nyújtandók be.

A tisztii állások az 1893. évi október hó 9-én tartandó rendes ószi közgyűlésen fognak választás útján betöltetni.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi szeptember hó 15-én.

Daniel László s. k.,
alispán.

Bérbeadási hirdetmény.

Tyurcsics Péter papi telkéhez tartozó, Tomasevác községi határában fekvő ingatlanokból 18 hold szántó föld, 6 holdnyi parcellákban fog az 1893. évi szeptember hó 24-én délelőtti 10 órakor Tomasevác községi hivatalánál tartandó nyilvános árverés útján, szemes vetemények számára és azonnali készpénzfizetés mellett egy évre haszonbérbe adadni.

Kelt Tomasevácson, 1893. évi szeptember hó 15-én.

Szudarszki György,
zárgondnok.
(573—1.1)

Kiadó lakás.

Amerika városrészben Bajza-utca 5. szám alatt egy 3 utcai szobából (előszobával), konyhából, kamrából s a hozzátartozó alkalmatosságokból álló lakás azonnal kiadó.

Wichtner Mátyás,
háztulajdonos.
(578—3.1)

6348. kig. szám 1893.

(561—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett lajosfalvai községi orvosi állásra ezennel pályázat nyittatik. Ezen állással 800 frt évi fizetés és 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve.

Felhívunk mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz folyó évi október hó 13-ig küldje be.

A választás folyó évi október hó 14-én fog Lajosfalva községi hivatalánál megejteni. Kelt Antalfalván, 1893. évi augusztus hó 31-én.

Jablonszky Miklós,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Az óteleki körjegyzőség számára állandó díjnoki állás rendszeresített. Felhívunk tehát mindazok, a kik eme 30 frt havi fizetéssel egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmazásukat, magaviseletüket és a jegyzői teendőikben való jártasságukat igazoló okmányaikat alulírottánál folyó évi szeptember hó 25-ig nyújtsák be.

Az állás október hó 1-én foglalandó el. Ótelek, 1893. évi szeptember hó 13-án.

Végh Ferencz,
körjegyző.
(565—3.3)

Hirdetmény.

4 drb 1 éves, 9 drb 2 éves és 3 drb 3 éves jó származású csikó eladó.

Megtekinthető szeptember hó 20-ig Pészakon, a hol a feltételek is megtudhatók (Torontálmegye.) (564—2.2)

Fürdő-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

gőz- és kádfürdőmet

a mai igényeknek megfelelőleg teljesen átalakítottam és úgy

a női- mint férfi-osztályt

minden kényelemmel ellátva

ujnnan berendezve

megnyitottam.

Más ujtások mellett még valódi

tátrafüredi törpefenyő-fürdőket

is rendeztem be, melyeket a tisztelt közönség különös figyelmébe ajánlok.

Midőn még tudomásul venni kérem, hogy úgy

gőz- mint kádfürdők már reggeli 5 órától kaphatók.

Maradtam számos látogatást kérve

Nagybecskerek, 1893. évi szeptember hó 16-án.

Tisztelettel

FUCHS SÁNDOR,
fürdőtulajdonos.

(569—3.3)